

Självständigt arbete (examensarbete), 15 hp, för
Magisterexamen i Psykologi
VT 2017

Tvetydighet som moderator

Om sambandet mellan moraliska intuitioner,
attityd till tvetydighet och fördomar

Erik Forsberg

Sektionen för lärande och miljö

Högskolan Kristianstad | www.hkr.se

Författare
Erik Forsberg

Titel
Tvetydighet som moderator – om sambandet mellan moraliska intuitioner, attityd till tvetydighet och fördomar

Handledare
Öyvind Jørgensen

Examinator
Jimmy Jensen

Abstrakt

Med ett urval om 430 deltagare avsåg denna studie att undersöka om sambandet mellan individens moralfundament och fördomsfulla attityder modereras av individens attityd mot tvetydighet, förstådd som faktorerna *obekvämlig inför tvetydighet*, *moralisk absolutism* och *behov av komplexitet*. För att skapa ett mätinstrument för fördomsfulla attityder utfördes en explorativ faktoranalys utifrån deltagarnas positiva eller negativa attityd responser gentemot 21 olika sociala grupper och kategorier. Analysen replikerade tidigare studier och visade en närvaro av 3 fördomsfaktorer: *förringade-*, *farliga-* och *dissidentgrupper*. För att testa den centrala hypotesen utfördes 6 multipla regressioner som samtliga kontrollerade för ålder. Resultatet visade inte på någon närvaro av en moderations-effekt men väl flertalet huvudeffekter. Överlag var prediktionseffekten av fördomsfulla attityder starkare för bindande fundament relativt individens attityd mot tvetydighet. Bindande fundament predicerade mer fördomsfulla attityder oavsett typ av fördom men effekten var starkast för fördomsfulla attityder mot dissidentgrupper. Moralisk absolutism predicerade fördomsfulla attityder mot dissident- och förringade grupper. Behov av komplexitet predicerade mer fördomsfulla attityder mot dissidentgrupper. Obekvämlig inför tvetydighet predicerade mindre fördomsfulla attityder mot dissidentgrupper. I jämförelse uppvisade moralisk absolutism den starkaste prediktionseffekten av tvetydighetsfaktorerna och detta vid prediktion av attityder mot dissidentgrupper. Ålder uppvisade tecken på en huvudeffekt i det att äldre individer tenderade att vara mer toleranta mot förringade- och dissidentgrupper. Avslutningsvis diskuteras begränsningar och uppslag inför framtida studier.

Nyckelord

Kognition, fördomar, moralfundament, tolerans mot tvetydighet

Abstract

With a sample of 430 participants this study aimed to investigate if the relationship between the individual's moral foundations and prejudice attitudes is moderated by the individual's attitude towards ambiguity, understood as the factors *discomfort with ambiguity*, *moral absolutism* and *need for complexity*. To create a measurement for prejudice attitudes an exploratory factor analysis was performed on the participants positive or negative affective attitude responses towards 21 different social groups and categories. The analysis replicated earlier findings and showed the presence of 3 prejudice factors: *derogated-*, *dangerous-* and *dissident groups*. To test the main hypothesis 6 multiple regressions controlling for age was performed. The result showed no presence of a moderation effect but there was support for several main effects. Overall the prediction effect for prejudice attitudes was stronger for binding foundations than the individuals attitude towards ambiguity. Binding foundations predicted more prejudice attitudes regardless of type of prejudice but the effect was strongest for prejudice attitudes towards dissident groups. Moral absolutism predicted prejudice attitudes towards dissident- and derogated groups. Need for complexity predicted more prejudice attitudes towards dissident groups. Discomfort with ambiguity predicted less prejudice attitudes towards dissident groups. In comparison moral absolutism showed the strongest prediction effect of the ambiguity factors in predicting attitudes towards dissident groups. Age showed signs of a main effect in that older individuals tended to be more tolerant towards derogated- and dissident groups. Limitations and suggestions for further research is also discussed.

Keywords

Cognition, prejudice, moral foundations, tolerance of ambiguity

Tvetydighet som moderator – om sambandet mellan moraliska intuitioner, attityd till tvetydighet och fördomar

I ljuset av den aktuella samhällsdebatten har attityder mot utsatta grupper i samhället tagit en central plats. Den aktuella diskursen fylls allt som oftast av frågor kring etniska minoriteter, integration och de problem som följer i kölvattnet. Men istället för att fokusera på dessa fenomen i sig vill denna studie se om vi kan försöka förstå de bakomliggande faktorerna till varför vissa av oss lägger stor vikt vid dessa frågor och har ett stort behov av att skilja mellan oss och dem. Om vi lyckas med det kanske vi också kan lära oss hur vi kan hantera dessa attityder i den mån de ställer till problem för oss själva och samhället i övrigt. En sådan underliggande faktor är det psykologiska fenomenet *fördomar*, förstått som en negativ attityd riktad mot någon eller några som bygger på ett förutfattat antagande. Att ogrundat utgå ifrån en nedlåtande attityd gentemot individer som vi kan kategorisera inom är ett exempel på en fördomsfull uppfattning som inte skulle hålla för en närmare granskning.

Även om mekanismerna bakom fördomar inte är fullt förstådda så finns det dock empiri som visat att fördomsfulla attityder inte bara uppstår slumpartat ur tomma intet. Snarare tycks fenomenet uppvisa systematiska samband till andra konstrukt vi kan identifiera inom psykologisk forskning. Denna studie avser att undersöka sambandet mellan fördomsfulla attityder och två sådana psykologiska konstrukt. Det första konstruktet rör vad vi kan kalla individens inneboende moralpreferenser, given av *teorin om moralfundament* (Haidt & Graham, 2007, Graham et al., 2012) (TMF), och det andra konstruktet rör vad vi kan kalla individens kognitiva stil given av skalan för *generell attityd mot tvetydighet* (Lauriola, Foschi, Mosca & Weller, 2016) (GAT). Den övergripande hypotesen studien avser testa är att dessa båda konstrukt interagerar i enlighet med hypoteser härledda från tidigare forskning när det gäller att förutsäga en fördomsfull attityd hos individen. Fördomar härrör i den meningen inte enbart till individens moral utan även till dennes toleransattityd inför att fenomen kan vara komplicerade och mångfacetterade. Förhoppningen är detta förfarande kan bidra till att ge oss användbara ingångar till hur vi kan hantera och förstå fördomar på ett mer konstruktivt sätt.

Moralfundament

Teorin om moralfundament växte fram som ett försök av Haidt och Joseph (2004) att gå ifrån diskussioner om moral till att istället finna underliggande psykologiska system som kan förklara våra moralintuitioner. Genom att ta del av tankar kring moral, mänskliga universaler tillsammans med kunskap om socialt beteende hos primater argumenterade de att moral tycks

bygga på 5 evolutionärt betingade psykologiska fundament. Dessa fundament är sedan en del i vad som formar individens moraliska intuitioner och preferenser, är gemensam inom sociala grupper, kulturer och som därtill vad skiljer dem åt (Graham et al., 2012). TMF bygger på fyra påståenden som är som följer nedan.

Nativism. TMF utgår ifrån tesen att våra moraliska förmågor är ärvda i meningen att de är till viss del organiserade a priori (Haidt & Graham, 2007, Graham et al., 2012). Detta är inte att hävda att moral ärvs som rigida oföränderliga strukturer utan vi ska istället förstå påståendet som att vi föds med ett moraliskt första utkast, en moralisk mottaglighet formad av vår evolutionära historia, som våra upplevelser sedan kan revidera. Moral är således både ärftlig och betingad av miljön och de erfarenheter den för med sig.

Kulturellinläring. Den andra tesen följer av den tidigare nämnda: vi föds med en disposition för att bli moraliska varelser där denna blir komplett först när vi lär oss av och anpassar oss efter den miljö vi befinner oss i (Haidt & Graham, 2007, Graham et al., 2012). Vår moralförmåga blir därför fundament i meningen att de inte ges till oss färdiga från födseln utan utgör endast en grund för oss att bygga vidare på. Fundamenten utgör dock begränsningar för vår moraliska utveckling. Vi kan alltså inte fullt ut forma eller konstruera vår egen eller någon annans moral utan vi måste alltid förhålla oss till vad vi bär med oss från början.

Intuitionism. TMF utgår ifrån att moralitet tenderar att vara en intuitiv, snabb och automatiskt omdömesprocess (Haidt & Graham, 2007, Graham et al., 2012). Omdömen av moralisk karaktär är därför inte alltid präglade av en medveten överläggning utan sker i regel snabbt, utan någon direkt ansträngning och tycks vara baserad på ett system av heuristik. Ens moraliska intuition är dock till viss del reviderbar utifrån ett medvetet plan och kan även analyseras och presenteras till viss del från detsamma.

Pluralism. Det sista påståendet hävdar att moraliskpluralism är ett nödvändigt utfall givet att vår moralkapacitet följer av en evolutionär process (Haidt & Graham, 2007, Graham et al., 2012). Evolution innebär att se till adaptiva lösningar för genernas överlevnad och detta medför inte att det finns en och endast en lösning för hur något sådant ska ske. Istället är det mer troligt evolution ger en mångfald av lösningar som alla i någon mån fungerar för sina syften. Att vi varierar gällande vilka moralfundament vi bär på är därför ett sannolikt resultat givet en lång evolutionärt betingad process där dessa utgör adaptiva responser på olika utmaningar våra förfäder genomled.

TMF är således ett sätt att förstå moral där denna delvis ges från födseln och delvis formas utifrån den kulturella kontext vi verkar i. Som en härledning givet ovanstående

påståenden finner vi också att TMF inte argumenterar för att det finns en *rätt* moral eller att vår moraliska förmåga alltid är alltigenom rationell och genomtänkt. Vi bör istället förvänta oss att moralomdömen kan bestå i både implicita impulser vi inte alltid kan redogöra för, ändra på eller hindra, och även att moralomdömen kan vara någonting vi explicit resonerat oss fram till.

TMF har fått empiriskt stöd. Graham et al. (2011) visade att moralfundament har stark intern- och extern validitet och argumenterade för att de 5 moralfundament kan fångas under 2 övergripande faktorer. Den första faktorn, *individualiserande fundament*, betonar fokus på individens rättigheter, egenvärde och autonomi och har visat sig hänga samman med liberala värderingar. Denna faktor sammanfattar moralfundamenten *omsorg/skada*, vilken innehåller aspekter som omtanke och medlidande med andra, och *rättvisa/reciprocitet*, vilken innehåller aspekter som allas lika värde och vikten av rättvisa. Den andra faktorn, *bindande fundament*, lägger fokus på gruppen och kollektivet framför individen och har visat sig hänga samman med konservativa värderingar. Denna faktor sammanfattar *grupp/lojalitet*, vilken innehåller aspekter som kärlek till hemlandet och lojalitet till ens grupp, *auktoritet/respekt*, vilken innehåller aspekter som respekt för auktoritet och traditioner, och *renhet/fromhet*, vilken innehåller aspekter som att värdera vikten av att agera anständigt och vikten av att följa guds ord. Graham et al. fann stöd för att dessa fundament tycks hålla över köns- och åldersgränser samt även stå sig tvärkulturellt.

Nilsson och Erlandsson (2015) kunde också understryka det sist nämnda i en svensk kontext då de replikerade femfaktorlösningen given av Graham et al. Dessa faktorer visade på samma samband till politiska attityder i det att individualiserande fundament predicerade mer liberala attityder och bindande fundament mer konservativa attityder. Vad som dock utmärkte resultatet hos Nilsson och Erlandsson var att det svenska urvalet betonade rättvisa/reciprocitet som prediktor av politisk attityd i första hand och renhet/fromhet i sista hand. Detta förklarades av att frågor om jämlikhet är viktiga inom den svenska politiska diskursen och att Sverige är ett mer sekulariserat land i jämförelse med USA. Det tycks således finnas tvärkulturellt stöd för TMF i en svensk kontext även fast betydelsen av de enskilda moralfundamenten påverkas av kulturella förhållanden.

Moralfundament och fördomar

Studier har systematiskt påvisat samband mellan moralfundament och fördomar i form av stereotypa- och fördomsfulla uppfattningar mot sociala grupper. I en jämförelse mellan politisk tillhörighet och de fem moralfundamenten som prediktorer för attityd mot fattiga

visade Low och Wui (2016) att moralfundament var den starkare prediktorn av de två. Bland moralfundamenten var det dock endast omsorg/skada som kunde predicera den fördomsfulla attityden i fråga. Ju mer en individ närmar sig detta moralfundament ju större är sannolikheten att densamme uppvisar mindre fördomsfulla attityder mot fattiga människor.

Om vi sedan ser till de två övergripande faktorerna individualiserande- respektive bindande fundament inom TMF finner vi ett återkommande systematiskt samband mellan bindande fundament och olika typer av fördomsfulla attityder. Rosik, Dinges och Saavedra (2013) visade att bindande fundament predicerade en större sannolikhet att deltagarna uppvisade en mer fördomsfull attityd gentemot homosexuella män. Vidare, Precopio och Ramsey (2017) fann att de som närmade sig bindande fundament tog större avstånd från feminism där dessa samband kvarstod även efter att de kontrollerade för politisk tillhörighet. Vi finner också liknande samband mellan bindande fundament och attityder mot immigranter. Kugler, Jost och Noorbaloochi (2014) visade att bindande fundament var associerade med en fördomsfull attityd mot muslimer och immigranter. För individualiserande grupper var sambanden däremot de omvända. En förändring relaterade till en hotfull händelse för samma typ av fördomsattityder framkom hos Van der Vyer, Houston, Abrams och Vasiljevic (2016). De undersökte effekterna på politisk ideologi, moralfundament och fördomsfulla attityder mot muslimer och immigranter före och efter London bombningarna som skedde den 7 juli 2005. Efter dådet ökade andelen deltagare som uppgav stöd för grupp/lojalitet-fundamentet samtidigt som stödet för rättvis/reciprocitet-fundamentet sjönk. Därtill fann de en ökning av fördomsfulla attityder mot muslimer och immigranter. Förändringen var störst hos de som initialt närmade sig individualiserade fundament men som sedan skiftade till bindande fundament där denna förändring också förklarade ökningen av fördomsfulla attityder.

Vad gäller stereotypa attityder fann Niemi och Young (2016) i en serie av 4 studier att bindande fundament är förknippade med att se offer som kontaminerade, som mer klandervärdiga och ansvariga för sin situation, som att de bidragit aktivt till sin utsatta situation och en minskad tendens att fokusera på förövarens roll i händelseförloppet. Dessa samband kvarstod även efter kontroll av politisk tillhörighet, rättvisuppfattningar om världen (enligt Dalbert, 2009; Lerner & Miller, 1978) och höger auktoriansim, enligt skalan *Right Wing Authoritarianism* (Altmeyer, 1996) (RWA).

Moralfundament har även visat sig påverka sambandet mellan psykologiska konstrukt och fördomsfulla attityder. Park och Isherwood (2011) fann att bindande moralfundament medierade sambandet mellan oro över patogener och fördomsfulla attityder mot överviktiga.

Givet detta och ovanstående kan vi finna stöd för att individens moralfundament har bäring som en faktor som på ett systematiskt sätt har samband med fördomsfulla attityder både vad gäller som en predicerande faktor men även som en potentiellt förklarande faktor.

Tvetydighet och fördomar

Den andra potentiellt bakomliggande faktorn till fördomsfulla attityder härrör till kognitiv stil och närmare bestämt ens attityd till tvetydighet. Ju mer individen ogillar olika former av normbrytande beteenden som inbjuder till att se världen som mångkulturell, tvetydig och komplicerad desto starkare reagerar de gentemot sociala grupper de uppfattar som avvikande på olika sätt. Det finns också stöd för att så är fallet.

Frenkel-Brunswick argumenterade redan 1949 för att intolerans mot tvetydighet bör förstås i termer av preferens för att se världen dikotomiskt i termer av svart och vitt kategoriskt tänkande och att detta kognitiva drag är ett avgörande konstrukt när vi vill förstå en auktoritär personlighet. Block och Block (1951) byggde vidare på denna idé och visade genom ett perceptuellt test där deltagarnas tendens att etablera normer för ett ljusfenomen jämfördes. De som var snabba på att normbefästa vad de såg bedömdes vara mer intoleranta mot tvetydighet medan de som tog tid på sig bedömdes vara toleranta. Vid en jämförelse av dessa grupper visade det sig att de som klassats som intoleranta mot tvetydighet också uppvisade en högre nivå av etnocentrism. I samma fotspår följde Taft (1956) som delade in deltagare efter deras behov av personlig distans från olika etniska grupper. Därefter fick deltagarna genomföra ett perceptuellt test, först enskilt och sedan tillsammans med en partner, där uppgiften bestod i att bedöma hur långt en ljusillusion rörde sig. Resultatet visade att de deltagare som hade ett högt behov av personlig distans från etniska grupper dels underskattade ljusrörelsen vid första försöket och sedan i större grad anpassade sitt svar efter sin partner i det andra försöket. Något senare visade Martin och Westie (1959) på liknande resultat. De klassificerade ett amerikanskt urval som antingen toleranta eller fördomsfulla baserat på behov av personlig distans och attityd emot att människor av annan etnicitet innehar höga positioner i samhället. De fördomsfulla deltagarna visade sig vara mer nationalistiska, skrockfulla, auktoritära, religiösa, hade lägre utbildningsnivå och visade en högre intolerans mot tvetydighet förstått som en starkare tendens att föredra strikta dikotomier än den toleranta gruppen.

Senare studier har visat samma tendens men där definitionen för intolerans mot tvetydighet har nyanserats. Sidanius (1978) följde tvetydighet enligt Budner (1962), som vägde in att även betona tvetydighet i olika situationer som ett förestående hot. Sidanius fann

att en högre intoleransattityd mot tvetydighet hängde samman med mer rasistiska och sexuellt förtryckande fördomsfulla attityder. Andra studier har med hjälp av ytterligare mätinstrument för tvetydighet visat stöd för att extrema positioner inom politik hör samman med intolerans mot tvetydighet. Baj-Lindsey (1998) undersökte sambandet mellan pacifister, fundamentalister och intolerans mot tvetydighet skattat både genom attityd, beteende och perception. Pacifister, i sin öppna fredsbejakande inställning, uppvisade en högre tolerans mot tvetydighet medan fundamentalister, i sin dogmatiska inställning, uppsida en lägre tolerans mot densamma.

Brandt och Reyna (2010) fann också att intolerans mot tvetydighet, definierat som ett behov av kognitivt avslut, kan mediera sambandet mellan religiös fundamentalism och fördomsfulla attityder mot homosexuella män och kvinnor. Fundamentalister visade sig vara mer fördomsfulla där detta samband delvis förklarades av att fundamentalisten i högre grad tar avstånd från itemet *rätt eller fel är inta alltid en fråga om svart eller vit; det finns många gråa nyanser däremellan*. Fundamentalister tycks därmed ha en preferens för dikotomt tänkande som i sin tur färgar hur de förhåller sig till homosexualitet.

Attityd mot tvetydighet

Ett metodologiskt problem som framträder ovan är att dessa studier har många gånger utgått ifrån olika men delvis överlappande mått för tolerans mot tvetydighet. I syfte att skapa ett mer enhetligt och omfattande mått för tvetydighet utförde Lauriola et al. (2016) en tvärkulturell explorativ faktoranalys som slog samman skalorna givna av Martin och Westie (1959), Budner (1962), MacDonald (1970), McLain (1993) som förekommit i ovan nämnda studier tillsammans med ytterligare skalor givna av O'Connor (1952), Webster, Sanford och Freedman (1955) och Norton (1975). Resultatet visade på att en generell attityd mot tvetydighet bör förstås som ett flerdimensionellt konstrukt bestående av tre faktorer som var för sig utgör tre separata aspekter inom denna form av attitydkategori. De tre faktorerna redogörs nedan.

Obehag inför tvetydighet. Denna faktor fångar intolerans mot tvetydighet som involverar en generell affektiv hotreaktion (Lauriola et al. 2016). Utöver obehag inför tvetydighet i situationer av social- och interpersonell karaktär innehåller denna faktor en komponent av att uppleva förestående situation som ett hot. Detta fångas genom item som avser fånga nivå av ängslighet i situationer där det finns en stor brist på kontroll över situationen och andra människors beteende.

Moralisk absolutism. Som en parallell motsvarighet till ovanstående faktor fångar denna faktor den kognitiva aspekten hos intolerans mot tvetydighet (Lauriola et al. 2016). Vad som avses är ett behov av kognitiv koherens, att oklara situationer ska lösas till ett definitivt svar. Faktorn fångar en ovilja att låta ett fenomen vara både positivt och negativt laddat och åtföljs av en generell attraktion gentemot en svart- och vit syn på livet. Detta fångas genom item som frågar om i vilken mån individen dras till strikta dikotomer, som i antingen rätt eller fel, ärlig eller oärlig, patriotisk eller inte patriotisk etc.

Behov av komplexitet. I motsats till ovanstående fångar denna faktor en generell tolerans mot tvetydighet förstådd mer som ett personlighetsdrag och en personlig preferens (Lauriola et al. 2016). Faktorn innehåller dels kognitiva och dels personlighetsmässiga aspekter, där den först nämnda fångades genom item som frågade efter individens behov av kognition (att njuta av komplexa problem) och den sist nämnda genom item som frågade efter öppenhet inför tvetydighet och nya erfarenheter.

Generaliserande fördomar

Som framgått ovan finns inte något enhetligt mått för fördomsfullhet eller fördomar. Samtliga undersökningar har utgått ifrån antingen egna eller lånade mätinstrument för att skatta nivå av fördomsfullhet. Dock, en senare metod som prövats i flera studier är att låta deltagarna uppge vare sig de känner positivt eller negativt, varmt eller kallt, inför en viss social grupp eller social kategori. Detta förfarande kallas en *affektiv termometer*, vilket avser en känslotermometer som mäter spontana affektationer hos de som svarar. Deltagarnas svar sammanfattas sedan i en faktoranalys som skiljer på olika typer av fördomar genom att påvisa förekomsten av olika faktorer bland svaren. Dessa faktorer utgör sedan vad vi kan sammanfatta under den övergripande etiketten *generaliserande fördomar*.

Detta förhållningssätt har sin början i Duckitt (2001) som påtalade behovet av en *Dual-Process Motivational Model* för att förstå fördomsfulla attityder. Denna modell hävdar att drag av höger auktorianism, enligt RWA, och social dominans, enligt skalan *Social Dominance Orientation* (Pratto, Sidanius, Stallworth & Malle, 1994) (SDO), predicerar differentierade fördomsfulla attityder hos individen. I den mån individer skiljer sig åt på dessa personlighetsdrag så också uppvisar de olika typer av fördomsfullt beteende. RWA mäter exempelvis förekomsten av attityder hos individen som vill försvara gruppens och samhällets kohesion från hot mot densamma. En individ högt på RWA kommer således uppvisa mer fördomsfullt beteende mot grupper som denne upplever som hot mot samhälls- och säkerhetsordningen. SDO mäter istället förekomsten av attityder hos individen om att

denne vill etablera och behålla dominans och överlägsenhet inom gruppen. Individer högt på SDO kommer istället uppvisa ett mer fördomsfullt beteende mot grupper de upplever som konkurrenter om makten i gruppen. Dessa individer kommer då försvara sig genom att nedvärdera och förringa sina motståndare.

Duckitt och Sibley (2007) fann stöd för att fördomar fungerar på det sättet när de testade attityden hos deltagare från Nya Zeeland relativt 24 sociala grupper (såsom, våldsverkare, överviktiga, person med kognitiv funktionsskillnad etc.) och kategorier (såsom människor som gör vårt samhälle farligt för andra, människor som stör säkerhetsordningen i samhället, människor som skapar osämja i samhälle etc.) som enligt dem utgjorde typiska mål för ett fördomsfulla attityder. En explorativ faktoranalys visade på en lösning som innefattade 3 faktorer: *förringade grupper*, *farliga grupper* och *dissidenta grupper*. Dessa grupper visade sedan på olika samband där fördomar mot farliga grupper var associerade med RWA, fördomar mot förringade grupper med SDO och fördomar mot dissidenta grupper med både RWA och SDO. Asbrock, Sibley och Duckitt (2010) följde i samma fotspår och visade i en longitudinell studie att en uppsättning om 21 sociala grupper och kategorier gav en faktoriell lösning som kunde sammanfattas under samma tidigare nämnda faktorer vi såg hos Duckitt och Sibley (2007). Dessa faktorer visade sedan på samma associationer relativt RWA och SDO. Detta replikerades tvärkulturellt av Cantal, Milfont, Wilson och Gouveia (2015) i en brasiliansk population med hjälp av en kulturellt anpassad uppsättning sociala grupper och kategorier. De fann också de stöd för samma faktoriella lösning om tre faktorer och samma samband mellan dessa och RWA och SDO.

Även sambanden mellan fördomar och RWA och SDO har undersökts. En senare studie av Hadarics och Kende (2017) kunde med hjälp av ett urval av ungerska deltagare replikera ovanstående fördomsfaktorer och samband utifrån en uppsättning om 15 sociala grupper. Därtill visade de att bindande moralfundament medierade sambandet mellan RWA och fördomar mot dissidenta och farliga grupper. De fann också att individualiserande moralfundament medierade sambandet mellan SDO och RWA relativt attityder mot alla tre fördomsfaktorer på ett motsatt sätt. Deras slutsats blev att individualiserande fundament tycks ha en generell förmåga att minska nivån av fördomar mot sociala grupper. Men det tycks även som om effekten av bindande fundament på fördomar är selektiv och rör främst de fall där individens känsla av säkerhet och trygghet är kompromissad.

Tvetydighet som moderator

Som framkom ovan har tidigare undersökningar visat att det finns samband mellan bindande moralfundament och fördomar mot både förringade, farliga eller dissidenta grupper. Vad gäller intolerans mot tvetydighet så är dock sambanden inte lika självklara. Istället finns stöd för att sambanden mellan typ av fördomsfull attityd och intolerans mot tvetydighet varierar efter typ av intolerans. Om vi därför ser till den empiri som redovisats och sätter denna i ljuset av GAT kan vi härleda vissa mer specifika hypoteser.

Inledningsvis, några tydliga samband empirin påvisat är att sociala grupper som ses som farliga och dissidenta har visat sig väcka starkare reaktioner hos individer som är högre på RWA (Duckitt & Sibley, 2007; Asbrock et al., 2010; Cantal et al., 2015; Hadarics & Kende, 2017). Närvaro av detta konstrukt hos individen innebär att den negativa affektionen kommer från en stress relaterad till ett upplevt hot mot samhällsordningen. Sammantaget tycks detta tala för att en sådan affektiv reaktion bör hänga samman med en högre närvaro av GAT-faktorn obehag inför tvetydighet hos dessa individer. Obehag inför tvetydighet skulle således kunna vara en potentiell interagerande faktor för sambandet mellan moralfundament och farliga- samt dissidenta sociala grupper.

Om vi sedan ser till moralisk absolutism så finns visst stöd för att denna faktor till viss del kan förklara sambandet mellan religiös fundamentalism och fördomar mot homosexuella (Brandt & Reyna, 2010). Denna typ av sociala grupp fann Duckitt och Sibley (2007) hamna under förringade grupper i deras faktoriella lösning. Detta talar för att relationen mellan bindande fundament och fördomar mot dissidenta grupper påverkas av närvaro av moralisk absolutism hos individen. Men moralisk absolutism i sig har även visat sig höra samman med etnocentrism (Block & Block, 1951; Martin & Westie, 1959), en attityd som Hadarics och Kende (2017) fann höra samman med dissidenta sociala grupper. Det finns därför viss empiri som talar för att moraliskabsolutism potentiellt modererar sambandet mellan bindande fundament och attityder till förringade grupper och även potentiellt mellan moralfundament och attityder till dissidenta grupper.

Till sist, vad gäller behov av komplexitet finns stöd för att närvaro av detta drag i individen hänger samman med frånvaro av fördomsfulla attityder. Den pacifistiska personligheten som präglas av öppenhet, tolerans och är fredsjakande ligger nära vad denna GAT-faktor avser. Till skillnad från den fundamentala personligheten uppvisade pacifisten en signifikant högre tolerans inför tvetydighet, där denna definieras som villighet att ta risker, kognitiv komplexitet och mottaglighet inför förändringar (Baj-Lindsey, 1998). Detta talar för att empirin gett visst stöd åt att individer låga på behov av komplexitet har samband med

bindande fundament då denna faktor omfattar en dogmatisk fundamentalistisk personlighet. Detta i sin tur föranleder att det är troligt att närvaro av faktorn behov av komplexitet hos individen kan moderera sambandet mellan bindande fundament och fördomsfulla attityder gentemot sociala grupper som är förringade och dissidenta men inte uppfattas som farliga.

Hypoteser

Givet ovanstående, sambandet mellan bindande moralfundament och fördomar gentemot någon av de tre generaliserande fördomsgrupperna bör modereras av GAT-faktorer på följande sätt:

1. En hög närvaro av obehag inför tvetydighet i kombination med en hög närvaro av bindande moralfundament kan kopplas till mer fördomsfulla attityder mot farligasamt dissidenta sociala grupper.
2. En hög närvaro av moralisk absolutism i kombination med en hög närvaro av bindande moralfundament kan kopplas till mer fördomsfulla attityder mot förringade- och dissidenta grupper.
3. En hög frånvaro av behov av komplexitet i kombination med en hög närvaro av bindande moralfundament kan kopplas till mer fördomsfulla attityder mot förringade- och dissidenta grupper.

Metod

Deltagare

Deltagarunderlaget bestod av ett bekvämlighetsurval om 430 deltagare (kvinnor = 63.72%, män = 34.65% och annat kön = 1.40%) som rekryterade via mail och sociala medier, där det sist nämnda avser Twitter och samtalsgrupper administrerade via Facebook. Medelåldern uppgick till 43.16 år (SD = 12.49) där den yngsta deltagaren var 16 år och den äldsta 86 år. Av dessa uppgav 93.26% att de var födda i Sverige och 80.23% att båda deras föräldrar var födda i Sverige. Av de resterande deltagarna uppgav 10.23% att en av deras föräldrar var född i Sverige och 9.53% att ingen av deras föräldrar var födda i Sverige.

Totalt angav 548 deltagare att de ville medverka men av dessa valde 118 att avbryta sitt deltagande innan de svarat på samtliga frågor. Den övervägande majoriteten av de som valt att avbryta sitt deltagande valde att hoppa av väldigt tidigt varvid svar därmed saknades för större delen av formuläret. Då verktyg inte har funnits att tillgå för att hantera denna typ

av bortfall, där svar för hela mätskalor saknas, togs beslut om att exkludera dessa deltagare från undersökningen.

Material och procedur

Ett webbformulär konstruerades via tjänsten WebbEnkäter (<https://www.webbenkater.com/>) som sedan spreds genom att vidarebefordra en specifik länk. Enkäten inleddes med en välkomstsida som förklarade kort vad undersökningen gällde, att den var anonym, att lägsta ålder för deltagande är 16 år samt gavs kontaktuppgifter till försöksledare och handledare. På första sidan också att någon personlig återkoppling inte är möjlig men att deltagarna kan få en kopia av den färdiga uppsatsen mailad till sig. Det betonades även att undersökningen endast är avsedd att främja vetenskapliga syften och att innehållet i formuläret inte är avsedd att spegla någons personliga värderingar. Deltagarna uppgav sedan ifall de ville delta genom att kryssa i detta alternativ längst ned på sidan. Efter det följde en sida med demografiska frågor om kön, ålder, vare sig deltagaren var född i Sverige eller ej samt hur många av deltagarens föräldrar var födda i Sverige eller ej. Därefter inleddes själva undersökningen som omfattade ett totalt om 74 item fördelade på 10 webbsidor. Ingen ersättning utgick till deltagarna. De tre mätinstrumenten som ingick i undersökningen presenterades i samma ordning för samtliga deltagare. Ordning är densamma som följer nedan.

Affektiv termometer för sociala grupper. Som mått för generella fördomar följde studien Asbrock et al. (2010) och deras version av den affektiva termometern för sociala grupper, dock med en viss kulturell anpassning. Deltagarna ombads ta ställning till 21 sociala grupper (såsom feminister, muslimer och missbrukare etc.) eller kategorier efter den mån dessa väckte en positiv eller negativ känsla hos deltagaren. Svaren angavs på en skala från 1 till 7, där 1 avsåg *absolut negativ* och 7 avsåg *absolut positiv*. Gällande de kategorier som förekom i studien hämtades samtliga dessa från Asbrock et al. (personer som kritiserar auktoriteter, personer som protesterar, personer som gör vårt samhälle osäkert, personer som skapar osämja i samhället, personer som stör trygghet- och säkerhetsordningen, personer som betar sig omoraliskt och personer som till uppsyn eller sätt helt enkelt inte håller måttet). Därtill lånade undersökningen samma uppställning av sociala grupper med skillnaden att *rattfulla* och *ateister* utgick och ersattes av *muslimer* och *populister* som är mer aktuella begrepp i det svenska samhällsklimatet.

Moralfundament. Frågeformuläret för moralfundament (Graham et al. 2011) bestående av 30 item uppdelade i två delar användes för att skatta moralisk grund hos deltagarna. Den första delen om 15 itemen besvarades genom att deltagarna ombads att

ställning till i vilken mån dessa påståenden var relevanta vid situationer när de skall avgöra om någonting är rätt eller fel genom att svara en skala från 1 till 6, där 1 avsåg *inte särskilt relevant* och 6 *extremt relevant*. Frågorna bestod av påståenden av typen *huruvida någon led emotionellt, huruvida någon var grym, huruvida någon agerade orättvist* etc. Den andra delen om 15 item av formuläret besvarades genom att deltagarna uppgav i den mån de höll med i dessa påståenden. Frågorna bestod av påståenden av typen *medlidande med dem som lider är den mest avgörande dygden, jag är stolt över mitt lands historia, rättvisa är det viktigaste kravet på ett samhälle* etc. Dessa item slogs samman och bildade facetterna *skada, rättvisa, inomgruppslojalitet, auktoritet* och *renhet* som sedan sammanfattades under de två övergripande faktorerna *individualiserande-*, bestående de första två facetter, och *bindande moralfundament*, bestående resterande.

Attityd mot tvetydighet. Frågeformuläret för attityd mot tvetydighet (Lauriole et al., 2016) bestående av 30 item användes för att skatta deltagarnas tolerans gentemot oklara situationer. Deltagarna fick ta del av påståenden där de ombads svara vare sig de höll med dessa eller ej genom att ange detta på en skala 1 till 7, där 1 avsåg *håller inte alls med* och 7 avsåg *håller fullständigt med*. Frågorna bestod av påståenden av typen *jag blir alltid ängslig när jag är i en social situation jag inte har någon kontroll över, det finns två typer av människor: de "goda" och de "onda", vissa problem är så komplexa att det är ett nöja att försöka förstå dem* etc. Resultatet från detta formulär sammanfattades under de tre dimensionerna obehag inför tvetydighet, moralisk absolutism och behov av komplexitet.

De första 80 deltagarna svarade på webbenkäten där ett misstag lett till att dessa deltagare endast hade att tillgå 5 svarsalternativ framför 6 gällande 15 item av 30 hos frågeformuläret för moralfundament. En kontrollanalys av data där dessa deltagare exkluderades visade dock inte på några skillnader gällande de signifikanta resultaten. Därmed fattades beslutet att inkludera svaren från dessa deltagare så som de var.

Resultat

Faktoranalys

En explorativ faktoranalys genomfördes i syfte att replikera resultatet från tidigare studier. Analys av urvalet visade att goda förutsättningar för att faktorisera data förelåg (KMO = .806; Bartlett's Test of Sphericity $\chi^2(210) = 2859.79, p < .001$). *Principal Axis Factoring* med *direct oblimin* rotation utfördes på datamaterialet som indikerande närvaro av 6 faktorer med eigenvärde större än 1 (5.06, 2.58, 1.67, 1.33, 1.22, 1.16). En översyn av scree-grafen indikerade dock att linjen visade ett tapp efter den tredje faktorn vilket avgjorde valet att

acceptera lösning som omfattar tre faktorer framför 6 (tabell 1). De tre faktorerna korrelerade lite till måttligt (tabell 2) och kunde förklara 36.04% av variansen. Faktoranalysen replikerade således tidigare undersökningar där också samma etiketter kunde sammanfatta innehållet under respektive faktor på ett teoretiskt koherent sätt.

I den slutgiltiga lösning togs faktorer med en laddning $<.30$ bort då de inte ansågs ladda på någon av faktorerna. Detta resulterade i en reducering av antalet sociala grupper till 19 st där *personer som kritiserar auktoriteter* och *populister* utgick. Korrelationer samt deras signifikanstest för sambandet mellan varje social grupp eller kategori syns i tabell 3. Reliabilitet, medelvärden, standardavvikelse och korrelationer för moralfundament, attityd mot tvetydighet och generaliserande fördomar visas i tabell 4.

Regressioner

Tre multipla hierarkiska regressioner om 3 steg utfördes för varje hypotes. Steg 1 bestod i kontrollvariabeln ålder, steg 2 introducerade bindande fundament samt aktuell faktor för attityd mot tvetydighet och steg 3 inkluderade interaktionstermen för bindande moralfundament samt aktuell faktor för attityd mot tvetydighet.

Obehag inför tvetydighet predicerade signifikant generaliserande fördomar mot farliga grupper ($F(4, 425) = 5.73, p <.001$) och dissidenta grupper ($F(4, 425) = 26.23, p <.001$) (tabell 5). Vad gäller modellen för farliga grupper tillförde endast steg 2 en signifikant prediktionsförmåga ($F(2, 426) = 10.41, p <.001$), men inte steg 1 ($F(1, 428) = 1.03, p = .311$) eller steg 3 ($F(1, 425) = 1.05, p = .307$). Modellen för dissidenta grupper uppvisade samma mönster då endast steg 2 tillförde en signifikant prediktionsförmåga ($F(2, 426) = 51.73, p <.001$) men inte steg 1 ($F(1, 428) = 0.26, p = .614$) eller steg 3 ($F(1, 425) = 1.12, p = .291$). Interaktionen tillförde således ingen prediktionsförmåga och var inte heller signifikant varvid hypotes 1 inte erhöll stöd.

Moralisk absolutism predicerade signifikant generaliserande fördomar både vad gäller attityder mot förringade grupper ($F(4, 425) = 11.27, p <.001$) och dissidenta grupper ($F(4, 425) = 31.96, p <.001$) (tabell 6). Vad gäller modellen för förringade grupper tillförde steg 1 ($F(1, 428) = 15.93, p <.001$) samt steg 2 ($F(2, 426) = 13.43, p <.001$) en signifikant prediktionsförmåga, men inte steg 3 ($F(1, 425) = 1.32, p = .252$). Modellen för dissidenta grupper uppvisade inte samma mönster då endast steg 2 tillförde en signifikant prediktionsförmåga ($F(2, 426) = 63.26, p <.001$) men inte steg 1 ($F(1, 428) = 0.26, p = .614$) eller steg 3 ($F(1, 425) = 0.98, p = .323$). Interaktionen tillförde således ingen prediktionsförmåga och var inte heller signifikant varvid hypotes 2 inte erhöll stöd.

Tabell 1

Mönstermatris för laddningar gällande en tre-dimensionell modell av generaliserade fördomar

Socialgrupp eller kategori	Faktorer			h^2
	Förringade grupper	Farliga grupper	Dissidenta grupper	
Fysiskt oattraktiva personer	.70			.50
Misslyckade personer	.69			.48
Överviktiga	.68			.46
Psykvårdspatienter	.65			.46
Arbetslösa	.65			.45
Personer som till uppsyn eller prestation helt enkelt inte håller måttet	.64			.41
Personer med kognitiv funktionsskillnad	.62			.40
Missbrukare	.50			.37
Muslimar	.44			.33
Prostituerade	.42			.22
Personer som gör vårt samhälle farligt för andra		.70		.50
Personer som stör trygghets- och säkerhetsordningen		.61		.37
Personer som skapar osämja i samhället		.46		.22
Gängmedlemmar		.46		.22
Våldsverkare		.46		.21
Personer som betar sig omoraliskt		.41		.20
Personer som kritiserar auktoriteter		.18		.05
Populister		.07		.15
Feminister			.85	.71
HBTQ-aktivister			.70	.60
Personer som protesterar			.33	.26
Procentandel förklarad varians	21.41	9.09	5.54	

Fotnot: Faktorer med laddning >.30 markerade i fet stil. Extraktionsmetod: Principal Axis Factoring; rotationsmetod: direct oblimin.

Tabell 2

Korrelationer för fördomsfaktorer

	Faktorer		
	1.	2.	3.
1. Förringade grupper	-		
2. Farliga grupper	.13	-	
3. Dissidenta grupper	.33	-.031	-

Tabell 3

Korrelationer för sociala grupper

	<i>M</i>	<i>SD</i>	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	4.61	1.34	-							
2.	4.13	1.24	.47**	-						
3.	4.23	1.43	.51**	.39**	-					
4.	4.26	1.28	.49**	.41**	.36**	-				
5.	4.14	1.24	.37**	.44**	.53**	.46**	-			
6.	4.03	1.24	.51**	.63**	.31**	.46**	.37**	-		
7.	4.88	1.43	.56**	.37**	.43**	.45**	.38**	.40**	-	
8.	3.32	1.32	.24**	.41**	.37**	.42**	.37**	.30**	.30**	-
9.	4.41	1.58	.35**	.31**	.56**	.30**	.41**	.22**	.33**	.26**
10.	3.68	1.39	.14**	.32**	.19**	.33**	.29**	.28**	.13**	.41**
11.	1.26	0.75	-.18**	-.05	-.04	-.04	-.01	-.14**	-.15**	.17**
12.	2.04	1.29	.01	.08*	.02	.04	.00	.03	-.00	.15**
13.	2.13	1.22	.02	.11*	.03	.11*	.03	.07	.05	.08*
14.	1.98	1.13	-.00	.11*	.05	.03	.08*	.07	-.01	.23**
15.	1.55	1.19	-.10*	.04	-.24**	.08	-.21**	.13	-.03	.09*
16.	2.72	1.34	.00	.09*	.03	.16**	.09*	.09*	.10*	.18**
17.	4.78	1.34	.03	.05	.02	.07	.10*	-.03	-.01	.09*
18.	2.55	1.47	.04	-.06	-.04	-.07	-.17**	.00	-.07	-.13**
19.	5.12	1.90	.22**	.21**	.13**	.19**	.18**	.25**	.15**	.15**
20.	5.37	1.70	.34**	.23**	.22**	.35**	.24**	.31**	.34**	.24**
21.	4.93	1.32	.22**	.24**	.34**	.30**	.42**	.14**	.28**	.23**

Fotnot: 1 = fysiskt oattraktiva personer, 2 = misslyckade personer, 3 = överviktiga, 4 = psykvårdspatienter, 5 = arbetslösa, 6 = personer som till uppsyn eller prestation helt enkelt inte håller måttet, 7 = personer med kognitiv funktionsskillnad, 8 = missbrukare, 9 = muslimer, 10 = prostituerade, 11 = personer som gör vårt samhälle farligt för andra, 12 = personer som stör trygghets- och säkerhetsordningen, 13 = personer som skapar osämja i samhället, 14 = gängmedlemmar, 15 = våldsverkare, 16 = personer som betar sig omoraliskt, 17 = personer som kritiserar auktoriteter, 18 = populister, 19 = feminister, 20 = HBTQ-aktivister, 21 = personer som protesterar. * = $p < .05$ (2-tailed), ** = $p < .01$ (2-tailed).

Tabell 3 forts.

Korrelationer för sociala grupper

	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.
1.													
2.													
3.													
4.													
5.													
6.													
7.													
8.													
9.	-												
10.	.12**	-											
11.	-.03	.11*	-										
12.	.00	.06	.36**	-									
13.	-.06	.11*	.36**	.36**	-								
14.	.16**	.15**	.41**	.28**	.14**	-							
15.	-.14**	.01	.32**	.26**	.19**	.19**	-						
16.	.01	.23**	.26**	.33**	.18**	.15**	.19**	-					
17.	-.03	.07	.06	.14**	.12**	-.02	.07	.09*	-				
18.	-.19**	-.10*	.08	.06	.08*	.11*	.15**	.02	-.07	-			
19.	.32**	-.00	-.12**	.06	.00	.10*	-.05	-.05	.08*	-.34**	-		
20.	.37**	.03	-.14**	.03	-.02	.02	.04	-.01	.05	-.25**	.67**	-	
21.	.29**	-.10*	-.00	.18**	.07	.04	-.07	.00	.34**	-.18**	.29**	.32**	-

Fotnot: 1 = fysiskt oattraktiva personer, 2 = misslyckade personer, 3 = överviktiga, 4 = psykvårdspatienter, 5 = arbetslösa, 6 = personer som till uppsyn eller prestation helt enkelt inte håller måttet, 7 = personer med kognitiv funktionsskillnad, 8 = missbrukare, 9 = muslimer, 10 = prostituerade, 11 = personer som gör vårt samhälle farligt för andra, 12 = personer som stör trygghets- och säkerhetsordningen, 13 = personer som skapar osämja i samhället, 14 = gängmedlemmar, 15 = våldsverkare, 16 = personer som betar sig omoraliskt, 17 = personer som kritiserar auktoriteter, 18 = populister, 19 = feminister, 20 = HBTQ-aktivister, 21 = personer som protesterar. * = $p < .05$ (2-tailed), ** = $p < .01$ (2-tailed).

Tabell 4

Deskriptiva data och korrelationer

	α	M	SD	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Moralfundament	.76										
1. Individualiserande fundament	.78	4.54	0.75	-							
2. Bindande fundament	.80	2.81	0.66	-.03	-						
Attityd mot tvetydighet	.80										
3. Obehag inför tvetydighet	.85	3.66	1.22	.10*	.07	-					
4. Moralisk absolutism	.82	2.70	1.02	-.21**	.50**	.20**	-				
5. Behov av komplexitet	.77	3.84	0.95	-.14**	.21**	-.16**	0.08	-			
Generaliserade fördomar	.81										
6. Förringade grupper	.85	4.17	0.88	.25**	-.20**	-.15**	-.22**	-.09	-		
7. Farliga grupper	.66	1.95	0.71	-.08	-.20**	-.08	-.06	-.10*	.09	-	
8. Dissidenta grupper	.70	5.14	1.31	.45**	-.43**	.06	-.40**	-.19**	.44**	.02	-

Fotnot: $N = 430$, $\alpha =$ Cronbach's alpha, * = $p < .05$ (2-tailed), ** = $p < .01$ (2-tailed).

Behov av komplexitet predicerade signifikant generaliserande fördomar mot både förringade grupper ($F(4, 425) = 10.19, p < .001$) och dissidenter grupper ($F(4, 425) = 25.35, p < .001$) (tabell 7). Vad gäller modellen för förringade grupper tillförde steg 1 ($F(1, 428) = 15.93, p < .001$) och steg 2 ($F(2, 426) = 10.92, p < .001$) en signifikant prediktionsförmåga, men inte steg 3 ($F(1, 425) = 2.15, p = .143$). Modellen för dissidenter grupper avvek från detta mönster då endast steg 2 tillförde en signifikant prediktions förmåga ($F(2, 426) = 50.55, p < .001$), men inte steg 1 ($F(1, 428) = 0.26, p = .614$) eller steg 3 ($F(1, 425) = 0.19, p = .664$). Interaktionen tillförde således ingen prediktionsförmåga och var inte heller signifikant varvid hypotes 3 inte erhöll stöd.

Tabell 5

Hierarkiska multipla regressionsanalyser för obehag inför tvetydighet

Prediktor	Social grupp					
	Farliga grupper			Dissidenter grupper		
	ΔR^2	β	95% CI	ΔR^2	β	95% CI
Steg 1	.00			.00		
Ålder		-.05	[-.12, .03]		.13*	[.01, .25]
Steg 2	.05**			.20**		
BF		-.14**	[-.20, -.07]		-.58**	[-.69, -.47]
OIT		-.06	[-.13, .01]		.16**	[.04, .28]
Steg 3	.00			.00		
BF x OIT		-.03	[-.10, .03]		-.06	[-.17, .05]
Totalt R^2	.04**			.19**		

Fotnot: $N = 430$. BF = bindande fundament, OIT = obehag inför tvetydighet. Totalt R^2 avser justerad R^2 , betakoefficienter avser sista steget i regressionen. * = $p < .05$ (2-tailed), ** = $p < .01$ (2-tailed).

Tabell 6

Hierarkiska multipla regressionsanalyser för moralisk absolutism

Prediktor	Social grupp					
	Förringade grupper			Dissidenter grupper		
	ΔR^2	β	95% CI	ΔR^2	β	95% CI
Steg 1	.04**			.00		
Ålder		.17**	[.09, .25]		.03	[-.08, .14]
Steg 2	.06**			.23**		
BF		-.13**	[-.22, -.04]		-.39**	[-.52, -.26]
MA		-.10*	[-.20, -.00]		-.31**	[-.45, -.18]
Steg 3	.00			.00		
BF x MA		-.04	[-.11, .03]		-.05	[-.14, .05]
Totalt R^2	.09**			.22**		

Fotnot: $N = 430$. BF = bindande fundament, MA = moralisk absolutism. Totalt R^2 avser justerad R^2 , betakoefficienter avser sista steget i regressionen. * = $p < .05$ (2-tailed), ** = $p < .01$ (2-tailed).

Tabell 7

Hierarkiska multipla regressionsanalyser för behov av komplexitet

Prediktor	Social grupp					
	Förringade grupper			Dissidenta grupper		
	ΔR^2	β	95% CI	ΔR^2	β	95% CI
Steg 1	.04**			.00		
Ålder		.18**	[.10, .26]		.06	[-.05, .18]
Steg 2	.05**			.19**		
BF		-.18**	[-.26, -.10]		-.53**	[-.65, -.42]
BAK		-.04	[-.13, .04]		-.13**	[-.25, -.02]
Steg 3	.01			.00		
BF x BAK		-.06	[-.15, .02]		-.03	[-.14, .09]
Totalt R^2	.08**			.19**		

Fotnot: $N = 430$. BF = bindande fundament, BAK = behov av komplexitet. Totalt R^2 avser justerad R^2 , betakoefficienter avser sista steget i regressionen. * = $p < .05$ (2-tailed), ** = $p < .01$ (2-tailed).

Diskussion

Studiens syfte var att undersöka om sambandet mellan bindande moralfundament och generaliserande fördomar modereras av faktorerna inom generell intolerans mot tvetydighet enligt studiens tre hypoteser. Resultatet påvisade inget stöd för dessa hypoteser då det inte gick att påvisa någon effekt av interaktionerna. Dock framstod flertalet huvudeffekter. Generellt var bindande fundament den starkaste prediktorn av fördomsfulla attityder jämfört med övriga prediktorer som förekom i studien. Bindande fundament kunde också förutse samtliga fördomsfulla attityder och speciellt attityder mot dissidenta grupper. Även generell attityd mot tvetydighet kunde förutse fördomsfulla attityder men bara attityder mot förringade- och dissidenta grupper. Ålder uppvisade också viss effekt då äldre individer tenderade att vara mer toleranta mot förringade och dissidenta grupper.

Tvetydighet som moderator

Alla tre regressionsmodeller kunde förutsäga fördomsfulla attityder enligt vad studiens tre hypoteser specificerade. Gemensamt hos alla var också att bindande fundament kunde förutsäga attityder mot samtliga generaliserande fördomar medan en kombinerad närvaro av bindande fundament och respektive GAT-faktor inte kunde det. Även fast korrelationerna mellan generaliserande fördomar och GAT-faktorer uppvisar tendenser till systematiska samband så gick det inte att påvisa någon interaktionseffekt.

I samtliga modeller finner vi att bindande fundament förutsäger negativa attityder mot både farliga-, dissidenta- och förringade grupper. Dock varierar styrkan i denna förmåga

något och det är framför allt vid förutsägelse av attityder mot dissidentia grupper som vi finner den starkaste effekten. Utfallet talar därför överlag för att individen som värnar sin grupp, land, ordning, tradition, respekt för auktoritet har större problem med både farliga-, dissidentia och förringade grupper i samhället. Detta gäller också framför allt vid attityder mot grupper som upplevs som upprorsmakare. Detta utfall matchar också vad vi sett i tidigare studier där bindande fundament exempelvis har visat sig vara associerat med mer fördomsfulla attityder mot muslimer och immigranter (Kugler et al., 2014) och feminism (Precopio & Ramsey, 2017). En potentiell förklaring till den starkare effekten vi finner vid förutsägelse av negativa attityder mot just dissidentia grupper kan vara att negativa attityder mot dissidens är relaterat till både RWA och SDO (Asbrock et al., 2010; Cantal et al., 2015; Duckitt & Sibley, 2007). Båda dessa är konstrukt som fångar vissa aspekter, såsom ett fokus på gruppen och dess auktoriteter, hos bindande fundament vilket talar för att bindande fundament generellt har en mer entydig negativ koppling till element i samhället som protesterar mot gällande normer.

Modellerna för hypotes 1 som testade obehag inför tvetydighet som moderator kunde förutsäga attityder gentemot farliga grupper och dissidentia grupper. Dock, vad gäller den först nämnda så förklarades denna förmåga endast av bindande fundament där effekten inte var utmärkande stark, vilket står i motsvarighet till den sist nämnda där däremot effekten var stark. Den förklarade variansen var också totalt sett mindre vid förutsägelse av attityder mot farliga grupper än dissidentia grupper, vilket också speglas genom den lägre variationen i skattningen hos den först nämnda ($SD = 0.70$) relativt den sist nämnda ($SD = 1.18$). När vi sedan ser till förutsägning av attityder mot dissidentia grupper finner vi flera huvudeffekter. Stigande ålder medför mer positiva attityder mot dissidentia grupper. Dock var denna effekt svag. De äldre individerna i studiens urval tenderade att vara mer toleranta mot avvikande åsikter och rätten att yttra dessa. Även obehag inför tvetydighet förutsäger attityder mot dissidentia grupper i viss mån men i omvänd riktning relativt bindande fundament då en högre närvaro av denna faktor medför mer positiva attityder till dissidentia grupper. En viss tendens till detta omvända samband gick att ana redan vid korrelationerna mellan de båda faktorerna även fast den korrelationen i sig inte var signifikant. De som känner obehag inför tvetydiga situationer finner också dissidentia grupper, i enlighet med hur dessa definierats i denna studie, som ett mindre problem relativt de som inte känner samma obehag. Sidanius (1978) fann visserligen att tvetydighet förstått som ett hot var associerat med mer acceptans av sexuellt förtryckande attityder, något som bör tala emot positiva attityder mot feminism som innefattas under dissidens i denna studie. Men det är antagligt att skillnaden beror på att

deltagarna här tolkat feminism som uttryck för en politisk rörelse och inte som kopplat till en sexuell attityd. Resultatet är dock oväntat och föranleder en spekulativ förklaring. En möjlig sådan är att dissidens är hos dessa individer sett som en del av den allmänna ordningen och därför någonting positivt. Att uppvisa oliktankande utgör därför inte den typ av tvetydighetssituation de annars reagerar mot.

Modellerna för hypotes 2 som testade moralisk absolutism som moderator kunde förutsäga attityder mot både förringade grupper och dissidenta grupper där den förklarade variansen var högre vid förutsägelse av attityder mot dissidenta grupper. Denna skillnad återfinns åter i den lägre variationen vid förutsägelse av attityder mot förringade grupper (SD = 0.84) relativt dissidenta grupper (SD = 1.15). Vid förutsägelse av attityder mot förringade grupper uppkom den förklarade förmågan utifrån bindande fundament, där effekten dock är svag, och därtill även utifrån ålder och moralisk absolutism. Äldre deltagare är mer positivt inställda till förringade grupper relativt de yngre. Möjligen medför ålder en ökad tolerans även i fråga om att bemöta grupper i samhället som inte lever upp till gällande normer och förväntningar. Vi finner även en svag effekt av moralisk absolutism där det finns en tendens hos de som närmar sig en svart och vit förhållning till världen att i större mån hysa negativa attityder mot förringade grupper i samhället. Vid förutsägelse av attityder mot dissidenta grupper framstod ingen effekt av ålder men däremot en stark effekt av bindande fundament och moralisk absolutism. Vad gäller den sist nämnda kunde denna tendens noteras redan hos de starka korrelationerna mellan de båda faktorerna. Individer som i högre grad accepterar att se världen dikotomt tycks därför ha en stark tendens att hysa mer negativa attityder mot oliktankande grupper i samhället. Ser vi till tidigare studier finner vi också samma samband då intolerans mot tvetydighet förstått som ett dikotomiskt tänkande visat vara associerat med exempelvis etnocentrism (Block & Block, 1951), mer auktoritära och nationalistiska attityder (Martin & Westie, 1959). Alla dessa är konstrukt som antyder en vilja att följa gällande samhällsnormer, alltså ett ogillande mot dissidenta beteenden, och att framhäva sin egen överlägsenhet relativt andra utomstående, alltså att se ner på de som inte lever upp till gällande normer. Vi finner dock inte att moralisk absolutism påverkar sambandet mellan moralfundament och fördomsfulla attityder såsom Brandt och Reyna (2010) fann i sambandet mellan religiös fundamentalism och fördomar mot homosexuella. Möjligen beror denna skillnad på att Brand och Reyna använde deltagare som hade närmat sig extremerna hos bindande fundament och möjligen även extremerna för moralisk absolutism. Det öppnar upp för att framtida studier bör testa om det går att finna interaktioner där urvalet begränsats och

endast innefattar deltagare som ligger långt över befolkningsnittet för bindande fundament och eventuellt även moralisk absolutism.

Modellerna för hypotes 3 som testade behov av komplexitet som moderator förutsade även de attityder mot både förringade- och dissidentia grupper där åter den sist nämnda förutsägelsen framstod som den starkaste av de två. Även här finner vi skillnad i variationen av skattningen som en del i förklaringen, där variationen vid förutsägelse av förringade grupper (SD = 0.85) var lägre än för dissidentia grupper (SD = 1.18). Den förklarande effekten i fallet med förringade grupper uppkom utifrån ålder samt bindande fundament. Äldre individer är något mer positivt inställda till förringade grupper i samhället. Vad gäller attityder mot dissidentia grupper förklarades dessa utöver bindande fundament, som åter igen uppvisar en stark effekt gällande fördomsfaktor, till viss del av behov av komplexitet där en hög närvaro av denna faktor var associerad med mer negativa attityder mot dissidentia grupper. Dock var denna effekt svag. Utöver effekten av bindande fundament finner vi alltså att individer som dras till komplexa och tvetydiga situationer har en mer positiv attityd till grupper som protesterar mot gällande normer i samhället. Detta utfall speglar vad Baj-Lindsey (1998) också fann då pacifisten, kontra fundamentalisten, hade högre tolerans för tvetydighet där denna bland annat innefattade en högre acceptans inför kognitiv komplexitet och mottaglighet för förändringar. Sett i det ljuset är det rimligt att också dissidentia grupper bör ses som ett större problem för de som ogillar avvikande åsikter som innebär avbrott från gällande samhällsnormer.

Generaliserande fördomar som tre dimensioner

Studien utgick ifrån antagandet givet av Duckitt (2001) att det finns ett behov att skilja på typer av generaliserande fördomsattityder. Resultatet visade att det finns stöd för att så är fallet. Faktornlösningen replikerade Duckitt och Sibley (2007), Asbrock et al. (2010) Cantal et al. (2015) och Hadarics & Kende (2017) som alla funnit belägg för samma tre typer av fördomar. Det uppstod dock vissa skillnader relativt tidigare studier kring hur sociala grupper och kategorier behandlades av deltagarna. Vid en jämförelse med Asbrock et al. och Cantal et al. kan vi notera att personer som kritiserar auktoriteter och personer som skapar osämja båda bedömdes som dissidentia i deras studier men bedömdes som farliga grupper i denna studie. Vad gäller den först nämnda var denna skillnad var dock inte avgörande då personer som kritiserar auktoriteter visserligen laddade på faktorn för farliga grupper men inte tillräckligt väl då den ströks från den slutgiltiga faktornlösningen. Möjligen finner vi en förklaring i att det rådde viss meningsskiljaktighet hos de aktuella studiedeltagarna kring hur de förhöll sig

till denna sociala kategori vilket bidrog till det oklara utfallet. Vad gäller personer som skapar osämja som laddade desto mer tydligt på faktorn för farliga grupper är det dock mer antagligt att denna skillnad beror på att ordet *osämja* bär konnotationer i det svenska språket som föranleder deltagarna att föreställa sig någon som bråkar framför att protestera. Skillnaden i utfallet var nog därför inte relaterat till skillnad i attityder mellan de olika urvalen utan snarare till ordvalet för att översätta det ursprungliga engelska begreppet *disagreement*. Hos Asbrock et al. bedömdes även prostituerade att vara dissidenta medan de bedömdes vara förringade i denna studie. Denna skillnad bör vi nog se som kulturellt betingad och mindre anmärkningsvärd. Det är rimligt att anta att deltagarna i denna studie såg prostitution som någonting skambelagt och som förekommer i det dolda framför att vara en samhällsgrupp som vill framhäva sina åsikter genom ett dissident beteende. Tillika ansågs personer som betar sig omoraliskt vara dissidenta hos Cantal et al. men farliga i denna studie, vilket även Asbrock et al. (2010) fann. Möjligen beror även denna skillnad på kulturella faktorer såsom skillnader i konnotationer kring begreppet *moral*. Ett omoraliskt beteende kan nog i vissa kontexter vara ansett hänga samma med ett brottsligt beteende framför att hänga samman med frågor om moral på ett mer filosofiskt plan. Sammantaget finns det alltså belägg för att det finns påverkan av en tredje faktor i utfallet. En potentiell sådan kan som redan nämnts bestå i kulturella skillnader men även vara relaterat till studiens urval av deltagare och hur urvalet i sig gick till.

Intressant är också att de förringade- och dissidenta faktorerna korrelerar medelstarkt med varandra men svagt med den farliga faktorn. Tillika är det värt att notera att den dissidenta- och den farliga faktorn knappt uppvisar någon korrelation alls. Detta talar för att det finns en avgörande skillnad i deltagarnas attityd till farliga grupper framför förringade- eller dissidenta grupper. Dessa korrelationer motsvarar dock inte helt vad som noterats i tidigare studier då både Asbrock et al (2010) och Cantal et al. (2015) båda fann att attityder till förringade- och dissidenta grupper visserligen korrelerade medel till starkt men att det var framför allt de förringade- och farliga faktorerna som korrelerade svagt. Även Duckitt och Sibley (2007), som var först med att testa generaliserande fördomar enligt detta förfarande, fann ett liknande mönster. En möjlig förklaring till denna skillnad kan åter bestå i att variationen betingas av kulturella skillnader eller det aktuella urvalet. Hur fördomsfulla attityder hänger ihop skiljer sig åt mellan olika kulturella kontext.

Det finns dock viss tvekan inför att denna faktorlösning är uttömmande för hur deltagarna ser på dessa sociala grupper och kategorier. Den förklarade variansen uppgick totalt till 36.04% vilket lämnar mer att önska. Detta står i motsvarighet till exempelvis Cantal

et al. (2015) som kunde förklara 47.20% i sin studie. Om vi sedan bortser från scree-grafen fanns också viss antydning till att det förekom fler faktorer i dataunderlaget då analysen indikerade en möjlig närvaro av 6 faktorer. Kanske hade ett större urval gett tydligare resultat än vad som gick att frambringa utifrån detta stickprov. Dessa frågetecken föranleder därför ett behov av mer empiriskt arbete som kan tydliggöra vare sig generaliserade fördomar verkligen består av tre dimensioner och hur de sedan hänger samman.

Begränsningar

Då deltagarna i studien bestod av ett bekvämlighetsurval som främst rekryterats via internet är det svårt att få en uppfattning om vare sig de är representativa för befolkningen i stort eller inte. Vi finner exempelvis att det var övervägande kvinnor som deltog i denna studien vilket potentiellt kan snedvrída resultatet då varken män eller individer som har andra könsidentiteter finns representerade i samma omfattning. Det är också sannolikt att de som valde att ställa upp och därtill fullföljde sitt deltagande är generellt mer intresserade av psykologi och har en öppen attityd för undersökningar av den här typen. Detta är visserligen karaktärsdrag som kan vara till viss del önskvärda sett ur perspektivet från den som vill rekrytera studiedeltagare men det är inte representativt för hela befolkningen. Det finns således frågetecken kring studiens externa validitet och generaliserbarhet i det avseendet. Dock, indikatorer som medelvärden för respektive fundament motsvarar i stort vad Graham et al. 2011 fann både vad gäller nivå och skillnad mellan dem. Snittet för individualiserande fundament låg även i den studien något högre än snittet för bindande fundament ($M = 3.49$ respektive $M = 2.02$). Detta är att jämföra med individualiserande fundament ($M = 4.54$) och bindande fundament ($M = 2.81$) i denna studie. Vidare, om ser till GAT-faktorerna i studien och därtill räknar om medelvärdet för behov av komplexitet utan att reversera responserna för denna faktor kan vi göra en direkt jämförelse av GAT-faktorerna i denna studie och studien av Lauriola et al. (2016). Vi finner då likartade styrkeförhållanden mellan faktorerna men att dessa har något lägre medelvärden relativt vad Lauriola et al. fann. Även i deras studie hade behov av komplexitet hade det högsta medelvärdet ($M = 4.58$), följt av obekvämlighet med tvetydighet ($M = 3.88$) och till sist moralisk absolutism ($M = 3.45$). Detta är att jämföra med behov av komplexitet ($M = 4.16$), obekvämlighet med tvetydighet ($M = 3.66$) och moralisk absolutism ($M = 2.70$) i denna studie. Överlag tycks alltså förekommande medelvärden i stort motsvara vad vi kan förvänta oss givet tidigare empiri.

Även socialönskvärdhet är ett problem vid psykologiska undersökningar där individen själv uppger hur denne tycker och tänker. Även fast deltagarna svarade anonymt och i sin

privata miljö utesluter inte det att de ändå vill framhäva sig själva på bästa sätt. Detta gäller nog särskilt i undersökningar som denna där deltagarna ska uppge hur de känner inför utsatta samhällsgrupper. Det finns därför starka skäl att anta att det även i detta avseende kan finnas påverkan av en tredje faktor som styr utfallet i endera riktningen.

Värt att notera är dock det relativt stora deltagarantalet som utgör en stark motvikt till att hantera mätbrus av typen som framkommit ovan. Ett stort antal deltagare innebär åtminstone att effekten av mätfel som har en mer slumpartad karaktär jämnar ut sig ju fler som deltar i undersökningen. Dataunderlaget uppfyllde också samtliga statistiska förutsättningar gällande de analyser som förekom i studien. Det finns därför till trots anledning att i detta läge acceptera studiens resultat. Men det är alltid av intresse för trovärdigheten hos utfallet att försöka replikera resultatet med hjälp av ett nytt urval och kanske även med hjälp en annan kulturell kontext eller andra förutsättningar för att se om resultatet står sig.

Konklusion

Studien avsåg undersöka om generella attityder mot tvetydighet, enligt GAT, modererar sambandet mellan moralfundament, enligt TMF, och generaliserande fördomar förstått som tre dimensioner i enlighet med 3 hypoteser härledda från empirin. Resultatet visade att ingen av studiens hypoteser fick stöd varvid slutsatsen blir att tvetydighet på en generell nivå inte tycks moderera sambandet mellan individens moralfundament och fördomsattityder enligt de hypoteser som studien specificerade. Inför framtida studier vore det dock av intresse att se om resultatet kan replikeras med ett nytt urval och i en ny kulturell kontext. Det hade också varit av intresse att testa om tvetydighet modererar sambandet mellan moralfundament och fördomar enligt kombinationer av moralfundament, GAT-faktorer och fördomstyper som inte testades i denna studie. Därtill hade det också varit av intresse att se hur resultatet står sig givet ett underlag som använder sig av individer som närmar sig extremerna för bindande fundament och attityd mot tvetydighet. Möjligen kan en sådan begränsning ge ett annat utfall gällande potentiella moderatorer än vad vi fann i denna studie.

Referenslista

- Altemeyer, B. (1996). *The authoritarian specter*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Asbrock, F., Sibley, C. G., & Duckitt, J. (2010). Right-wing authoritarianism and social dominance orientation and the dimensions of generalized prejudice: A longitudinal test. *European Journal of Personality*, 24(4), 324-340.

- Baj-Lindsey, C. (1998). *The tolerance of ambiguity: An investigation across attitudinal, behavioral/motivational, and perceptual dimensions in pacifist and fundamentalist samples* (Order No. AAM9829478). Available from PsycINFO. (619376678; 1998-95020-114).
- Block, J., & Block, J. (1951). An investigation of the relationship between intolerance of ambiguity and ethnocentrism. *Journal of Personality, 19*, 303-311.
doi:<http://dx.doi.org/10.1111/j.1467-6494.1951.tb01104.x>
- Budner, S. (1962). Intolerance of ambiguity as a personality variable. *Journal of Personality, 30*, 29-50.
- Cantal, C., Milfont, T. L., Wilson, M. S., & Gouveia, V. V. (2015). Differential effects of Right-Wing authoritarianism and social dominance orientation on dimensions of generalized prejudice in Brazil. *European Journal of Personality, 29*(1), 17-27.
doi:<http://dx.doi.org/10.1002/per.1978>
- Dalbert, C., Montada, L., & Schmitt, M. (1987). Belief in a just world: Validation correlates of two scales. *Psychologische Beiträge, 29*, 596-615.
- Duckitt, J. (2001). A dual-process cognitive-motivational theory of ideology and prejudice. In M. P. Zanna (Ed.), *Advances in experimental social psychology, vol. 33; advances in experimental social psychology, vol. 33* (pp. 41-113, Chapter ix, 325 Pages) Academic Press, San Diego, CA.
- Duckitt, J., & Sibley, C. G. (2007). Right wing authoritarianism, social dominance orientation and the dimensions of generalized prejudice. *European Journal of Personality, 21*(2), 113-130. doi:<http://dx.doi.org/10.1002/per.614>
- Frenkel-Brunswik, E. (1949). Intolerance of ambiguity as an emotional and perceptual personality variable. *Journal of Personality, 18*, 108-143.
- Graham, J., Haidt, J., Koleva, S., Motyl, M., Iyer, R., Wojcik, S., & Ditto, P. H. (2012). Moral foundations theory: the pragmatic validity of moral pluralism. *Advances in Experimental Social Psychology, 47*, 55-130.
- Graham, J., Nosek, B. A., Haidt, J., Iyer, R., Koleva, S., & Ditto, P. H. (2011). Mapping the moral domain. *Journal of Personality and Social Psychology, 101*(2), 366-385.
doi:<http://dx.doi.org/10.1037/a0021847>
- Hadarics, M., & Kende, A. (2017). The dimensions of generalized prejudice within the dual-process model: The mediating role of moral foundations. *Current Psychology: A*

- Journal for Diverse Perspectives on Diverse Psychological Issues*, doi:<http://dx.doi.org/10.1007/s12144-016-9544-x>
- Haidt, J., & Graham, J. (2007). When morality opposes justice: Conservatives have moral intuitions that liberals may not recognize. *Social Justice Research*, 20, 98-116.
- Haidt, J., & Joseph, C. (2004). Intuitive Ethics: How Innately Prepared Intuitions Generate Culturally Variable Virtues. *Daedalus*, 133(4), 55-66.
- Kugler, M., Jost, J. T., & Noorbaloochi, S. (2014). Another look at moral foundations theory: Do authoritarianism and social dominance orientation explain liberal-conservative differences in “moral” intuitions? *Social Justice Research*, 27(4), 413-431. doi:<http://dx.doi.org/10.1007/s11211-014-0223-5>
- Lauriola, M., Foschi, R., Mosca, O., & Weller, J. (2016). Attitude toward ambiguity: Empirically robust factors in self-report personality scales. *Assessment*, 23(3), 353-373. doi:<http://dx.doi.org/10.1177/1073191115577188>
- Lerner, M. J., & Miller, D. T. (1978). Just world research and the attribution process: Looking back and ahead. *Psychological Bulletin*, 85, 1030-1051.
- Low, M., & Wui, M. G. L. (2016). Moral foundations and attitudes towards the poor. *Current Psychology: A Journal for Diverse Perspectives on Diverse Psychological Issues*, 35(4), 650-656. doi:<http://dx.doi.org/10.1007/s12144-015-9333-y>
- Martin, J. G., & Westie, F. R. (1959). The tolerant personality. *American Sociological Review*, 24, 521-528. doi:<http://dx.doi.org/10.2307/2089539>
- MacDonald, A. P. (1970). Revised scale for ambiguity tolerance: Reliability and validity. *Psychological Reports*, 26, 791-798.
- McLain, D. L. (1993). The MSTAT-I: A new measure of an individual's tolerance for ambiguity. *Educational and Psychological Measurement*, 53, 183-189.
- Niemi, L., & Young, L. (2016). When and why we see victims as responsible: The impact of ideology on attitudes toward victims. *Personality & Social Psychology Bulletin*, 42(9), 1227-1242. doi:<http://dx.doi.org/10.1177/0146167216653933>
- Nilsson, A., & Erlandsson, A. (2015). The moral foundations taxonomy: Structural validity and relation to political ideology in sweden. *Personality and Individual Differences*, 76, 28-32. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.paid.2014.11.049>
- Norton, R. W. (1975). Measurement of ambiguity tolerance. *Journal of Personality Assessment*, 39, 607-619.

- O'Connor, P. (1952). Ethnocentrism, "intolerance of ambiguity," and abstract reasoning ability. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, *47*, 526-530.
- Park, J., & Isherwood, E. (2011). Effects of concerns about pathogens on conservatism and anti-fat prejudice: Are they mediated by moral intuitions? *The Journal of Social Psychology*, *151*(4), 391-394. doi:<http://dx.doi.org/10.1080/00224545.2010.481692>
- Pratto, F., Sidanius, J., Stallworth, L., & Malle, B. (1994). Social dominance orientation: A personality variable predicting social and political attitudes. *Journal of Personality and Social Psychology*, *67*, 741-763.
- Precopio, R. F., & Ramsey, L. R. (2017). Dude looks like a feminist!: Moral concerns and feminism among men. *Psychology of Men & Masculinity*, *18*(1), 78-86. doi:<http://dx.doi.org/10.1037/men0000042>
- Rosik, C. H., Dinges, L. J., & Saavedra, N. (2013). Moral intuitions and attitudes toward gay men: Can moral psychology add to our understanding of homonegativity? *Journal of Psychology and Theology*, *41*(4), 315-326.
- Sidanius, J. (1978). Intolerance of ambiguity and socio-political ideology: A multidimensional analysis. *European Journal of Social Psychology*, *8*(2), 215-235. doi:<http://dx.doi.org/10.1002/ejsp.2420080207>
- Van, d. V., Houston, D. M., Abrams, D., & Vasiljevic, M. (2016). Boosting belligerence: How the July 7, 2005, London bombings affected liberals' moral foundations and prejudice. *Psychological Science*, *27*(2), 169-177. doi:<http://dx.doi.org/10.1177/0956797615615584>
- Webster, H., Sanford, N., & Freedman, M. (1955). A new instrument for studying authoritarianism in personality. *Journal of Psychology*, *40*, 73-84.